

2024/1717

20.6.2024.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2024/1717

(2024. gada 13. jūnijs),

ar ko groza Regulu (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta b) un e) apakšpunktu un 79. panta 2. punkta c) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. panta 2. punktu Savienība ir brīvības, drošības un tiesiskuma telpa bez iekšējās robežkontroles, kur personu brīva pārvietošanās ir nodrošināta saistībā ar piemērotiem pasākumiem, kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvērumu, imigrāciju un noziedzības novēršanu un apkarošanu.
- (2) Tādas telpas izveide, kurā tiek nodrošināta personu brīva pārvietošanās pāri iekšējām robežām, ir viens no galvenajiem Savienības sasniegumiem. Ir svarīgi, ka šādas telpas, kuras pamatā ir uzticēšanās un solidaritāte, normāla darbība un stiprināšana ir Savienības un to dalībvalstu kopīgais mērķis, kuras ir vienojušās tajā piedalīties. Šajā sakarā robežkontroles pagaidu atjaunošanai pie iekšējām robežām būtu jānotiek izņēmuma kārtā un tā būtu jāizmanto tikai kā galējs līdzeklis, attiecīgā gadījumā apspriežoties un sadarbojoties attiecīgajām dalībvalstīm un Komisijai kā Līgumu izpildes uzraudzītājam.
- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/399 ⁽⁴⁾ (Šengenas Robežu kodekss) ir paredzēti noteikumi, kas reglamentē personu pārvietošanos uz telpu bez iekšējās robežkontroles ("Šengenas zona") un no tās, kā arī starp dalībvalstīm, kuras piedalās Šengenas zonā.
- (4) Pēdējo gadu laikā Šengenas zona ir saskārusies ar nepieredzētām problēmām, kas pēc savas būtības skāra vairāk nekā vienas dalībvalsts teritoriju. Šādas problēmas izcēla to, ka sabiedriskās kārtības un drošības saglabāšana Šengenas zonā ir kopīga atbildība, kas prasa kopēju un saskaņotu rīcību starp dalībvalstīm un Savienības līmenī. Tās arī izcēla trūkumus esošajos noteikumos, kas regulē Šengenas zonas darbību gan pie ārējām, gan iekšējām robežām, un nepieciešamību izveidot spēcīgāku un stabilāku sistēmu, kas ļauj daudz efektīvāk reaģēt uz problēmām, ar ko saskaras Šengenas zona, lai stiprinātu savstarpējo uzticēšanos un solidaritāti un nodrošinātu, ka personām neatkarīgi no viņu valstspiederības, šķērsojot iekšējās robežas, netiek veikta nekāda kontrole, vienlaikus ļaujot dalībvalstīm efektīvi reaģēt uz problēmām, ar kurām tās saskaras.
- (5) Robežkontrole pie ārējām robežām notiek ne tikai to dalībvalstu interesēs, pie kuru ārējām robežām tā tiek veikta, bet visu to dalībvalstu, kuras ir atcēlušas iekšējo robežkontroli, un Savienības interesēs kopumā. Dalībvalstīm ir jānodrošina augsti standarti savu ārējo robežu pārvaldībā, tostarp, izmantojot pastiprinātu sadarbību starp robežsardzi, policiju, muitu un citām attiecīgajām iestādēm. Savienība sniedz aktīvu atbalstu, nodrošinot

⁽¹⁾ OV C 323, 26.8.2022., 69. lpp.

⁽²⁾ OV C 498, 30.12.2022., 114. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2024. gada 24. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2024. gada 24. maija lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/399 (2016. gada 9. marts) par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.).

finansējumu no attiecīgajām Savienības aģentūrām un pārvaldot Šengenas izvērtēšanas un uzraudzības mehānismu, kas izveidots ar Padomes Regulu (ES) 2022/922⁽⁵⁾. Attiecībā uz ārējām robežām piemērojami noteikumi ir jāpastiprina, lai labāk reaģētu uz jaunajām problēmām, kas nesen radušās pie ārējām robežām.

- (6) Eiropas integrētā robežu pārvaldība balstās uz četru pakāpju piekļuves kontroles modeli, kas izklāstīts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/1896⁽⁶⁾. Robežkontrole, tostarp pasākumi likumīgas robežšķērsošanas atvieglošanai, ir būtiska Eiropas integrētās robežu pārvaldības daļa. Lai novērstu un atklātu pārrobežu noziedzību pie ārējām robežām, jo īpaši migrantu kontrabandu, cilvēku tirdzniecību un terorismu, dalībvalstīm kopā ar Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūru, kas izveidota ar Regulu (ES) 2019/1896, būtu jāīsteno Eiropas integrētā robežu pārvaldība, kuras pamatā ir četru pakāpju piekļuves kontroles modelis.
- (7) Covid-19 pandēmija parādīja, ka cīņā ar sabiedrības veselības apdraudējumu var būt nepieciešami vienoti noteikumi attiecībā uz ierobežojumiem trešo valstu valstspiederīgo ceļojumiem uz Savienību. Nekonsekventu un atšķirīgu pasākumu pieņemšana pie ārējām robežām šādu apdraudējumu novēršanai negatīvi ietekmē visas Šengenas zonas darbību, samazina paredzamību ceļotājiem no trešām valstīm, kā arī tiešus personiskus kontaktus ar cilvēkiem no trešām valstīm. Lai sagatavotu Šengenas zonu turpmākām tāda mēroga, kas salīdzināms ar Covid-19 pandēmijas mērogu, problēmām, būtu jāizveido jauns mehānisms, kas ļautu savlaicīgi pieņemt un atcelt saskaņotus pasākumus Savienības līmenī. Jaunais mehānisms pie ārējās robežas būtu jāpiemēro gadījumā, ja ir izveidojusies plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija, pastāvot nopietnam pārrobežu veselības apdraudējumam, ko Komisija atzinusi Savienības līmenī, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2371⁽⁷⁾ un ņemot vērā informāciju no kompetentajām valsts iestādēm.
- (8) Gadījumā, ja ir izveidojusies plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija, mehānismam būtu jāparedz, ka tiek pieņemta īstenošanas regula, ar ko nosaka pagaidu ierobežojumus ceļojumiem, tostarp ieceļošanas ierobežojumus un minimālos ar veselību saistītos pagaidu ierobežojumus, kā arī nosacījumus šo ierobežojumu atcelšanai. Ņemot vērā šādu ierobežojumu, kas attiecas uz tiesībām ieceļot dalībvalstu teritorijā, politiski sensitīvo raksturu, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Padomei pieņemt šādu īstenošanas regulu ("īstenošanas regula"), tai rīkojoties pēc Komisijas priekšlikuma.
- (9) Svarīgi, ka saskaņā ar piemērojamajiem Savienības un starptautiskajos tiesību aktos noteiktajiem pienākumiem Savienības pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri saskaņā ar nolīgumiem starp Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un minētajām trešām valstīm, no otras puses, ir tiesīgi izmantot tādas pašas tiesības uz pārvietošanās brīvību, kādas ir Savienības pilsoņiem, kā arī viņu ģimenes locekļiem, vienmēr būtu jāļauj ieceļot Savienībā. Arī Savienības iedzīvotājiem vienmēr būtu jāļauj atgriezties Savienībā un jo īpaši tajā dalībvalstī, kurā viņi likumīgi uzturas. Īstenošanas regulā būtu jānosaka minimālie ar veselību saistītie pagaidu ierobežojumi, kas varētu attiekties uz minētajām personām. Attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kas likumīgi uzturas Īrijā, dalībvalstīm būtu uz savstarpīguma pamata jāļauj minētajiem iedzīvotājiem atgriezties Īrijā, tranzītā šķērsojot dalībvalstu teritoriju. Īrija tiek aicināta saskaņot savu valsts politiku ar ierobežojumiem ceļošanai uz Eiropas Savienību. Īstenošanas regulā būtu jāiekļauj visi nepieciešamie elementi, lai nodrošinātu, ka ierobežojumi ceļojumiem ir efektīvi, mērķtiecīgi, nediskriminējoši un samērīgi attiecībā uz mainīgo epidemioloģisko situāciju. Tajā, ja to prasa plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas raksturs, būtu jānosaka XI pielikuma B daļā uzskaitītās to personu kategorijas, kuras veic būtisku ceļojumu un kuras ir atbrīvotas no ieceļošanas ierobežojumiem, un jāparedz nosacījumi, saskaņā ar kuriem minētajiem ceļotājiem izņēmuma kārtā vajadzētu būt iespējai noteikt ceļošanas ierobežojumus. Papildus vai alternatīvi īstenošanas regulā būtu jānorāda visi ģeogrāfiskie apgabali vai trešās valstis, ceļošanai no kuriem vajadzētu būt iespējai piemērot īpašus pasākumus, un būtu jāizstrādā situācijas un ceļošanas ierobežojumu periodiskas pārskatīšanas procedūra, pamatojoties uz objektīvu metodiku un objektīviem kritērijiem, kuri piemērojami minētajai procedūrai, tostarp jo īpaši epidemioloģisko situāciju. Īstenošanas regulā varētu precizēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem ceļošana varētu tikt atļauta, piemēram, testēšana, karantīna, pašizolācija vai citi piemēroti pasākumi, piemēram, prasība aizpildīt pasažieru lokalizācijas

(5) Padomes Regula (ES) 2022/922 (2022. gada 9. jūnijs) par tāda izvērtēšanas un uzraudzības mehānisma izveidi un darbību, kura mērķis ir pārbaudīt Šengenas *acquis* piemērošanu, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1053/2013 (OV L 160, 15.6.2022., 1. lpp.).

(6) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1. lpp.).

(7) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2371 (2022. gada 23. novembris) par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 1082/2013/ES (OV L 314, 6.12.2022., 26. lpp.).

veidlapu vai izmantot citu kontaktu izsekošanas rīku, jo īpaši ņemot vērā jebkādas Savienības sistēmas, kas izstrādātas, lai atvieglotu ceļošanu drošos apstākļos, piemēram, digitālo sertifikātu sistēmas. Attiecīgā gadījumā ar īstenošanas regulu varētu arī izveidot mehānismu, kas ļauj īstenot papildu pasākumus gadījumā, ja epidemioloģiskā situācija krasi pasliktinās vienā vai vairākos ģeogrāfiskajos apgabalos.

- (10) Lai ierobežojumi ceļošanai uz Eiropas Savienību būtu efektīvi, trešām valstīm un trešo valstu valstspiederīgajiem ir jāpiemēro vienoti noteikumi. Vienotu noteikumu piemērošanai, izmantojot īstenošanas regulu, būtu jānodrošina sabiedrības veselības aizsardzība un tādējādi jāsauglabā telpas bez iekšējās robežkontroles darbība. Dalībvalstis varētu pieņemt tādas pagaidu ierobežojumus veselības jomā un citus saistītus ierobežojumus, kuri ir stingrāki nekā tie, kas noteikti īstenošanas regulā, ar noteikumu, ka šādiem ierobežojumiem nav negatīvas ietekmes uz telpas bez iekšējās robežkontroles darbību. Turklāt dalībvalstis varētu pieņemt ceļošanas ierobežojumus, ja nav īstenošanas regulas. Īstenošanas regulā būtu jāņem vērā to aizjūras zemju un teritoriju īpašā situācija, kuras minētas Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 355. panta 2. punktā un uzskaitītas tā II pielikumā.
- (11) Uz Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu, kā arī uz personu ar būtisku ceļošanas iemeslu kategoriju tranzītu Savienības iekšienē nebūtu jāattiecas ar veselību saistītiem pagaidu ierobežojumiem ceļošanai, lai viņi varētu sasniegt savu galamērķi. Visi ar veselību saistīti piemērojami pagaidu ierobežojumi būtu jāpiemēro pēc ierašanās galamērķī.
- (12) Tāpat Savienības tiesību aktos ir nepieciešams pastiprināt noteikumus un aizsardzības pasākumus, kas ļautu dalībvalstīm ātri rīkoties, lai novērstu instrumentālizācijas situācijas. Šāda instrumentālizācija būtu jāsaprot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1359⁽⁸⁾ 1. panta 4. punkta b) apakšpunkta pirmā teikuma nozīmē. Situācijas, kurās naidīgi noskaņoti nevalstiski elementi ir iesaistīti organizētā noziedzībā, it īpaši migrantu kontrabandā, nebūtu jāuzskata par migrantu instrumentālizāciju, ja nav mērķa destabilizēt Savienību vai kādu dalībvalsti. Turklāt par migrantu instrumentālizāciju nebūtu jāuzskata arī humānā palīdzība, ja nav mērķa destabilizēt Savienību vai kādu dalībvalsti.
- (13) Attiecībā uz Kipru Padomes Regula (EK) Nr. 866/2004⁽⁹⁾ paredz īpašus noteikumus, kas attiecas uz robežlīniju starp Kipras Republikas rajoniem, ko faktiski kontrolē Kipras Republikas valdība, un tiem rajoniem, ko tā faktiski nekontrolē. Lai gan minētā robežlīnija neveido ārējo robežu, no tā izriet, ka situāciju, kad trešā valsts vai naidīgi noskaņoti nevalstiski elementi veicina vai atvieglo trešo valstu valstspiederīgo pārvietošanos minētās robežlīnijas šķērsošanas nolūkā, uzskata par instrumentālizāciju.
- (14) Jo īpaši instrumentālizācijas situācijā attiecīgajai dalībvalstij nepieciešamības gadījumā vajadzētu būt iespējai ierobežot satiksmi pierobežā līdz minimumam, uz laiku slēdzot noteiktas robežšķērsošanas vietas, vienlaikus garantējot patiesu un efektīvu piekļuvi starptautiskās aizsardzības procedūrām. Jebkurā šādā lēmumā būtu jāņem vērā, vai Eiropadome ir atzinusi, ka Savienība vai viena vai vairākas tās dalībvalstis saskaras ar migrantu instrumentālizāciju. Turklāt jebkādiem šādiem ierobežojumiem būtu pilnībā jāņem vērā Savienības pilsoņu, trešo valstu valstspiederīgo, kuriem ir tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar starptautisku nolīgumu, un trešo valstu valstspiederīgo, kuri ir pastāvīgi iedzīvotāji saskaņā ar valsts vai Savienības tiesību aktiem vai kuri ir ilgtermiņa vīzu turētāji, kā arī viņu attiecīgo ģimenes locekļu tiesības. Šādi ierobežojumi būtu arī jāpiemēro tā, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti pienākumi, kas saistīti ar piekļuvi starptautiskajai aizsardzībai, jo īpaši neizraidīšanas princips.
- (15) Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra palīdz dalībvalstīm īstenot ārējo robežu pārvaldības operacionālos aspektus, tostarp informācijas apmaiņu, aprikojuma nodrošināšanu, spēju palielināšanu un apmācību valstu robežsargiem, mērķorientētu informēšanu un riska analīzi, Eiropas Robežu un krasta apsardzes pastāvīgā korpusa izvietošanu, kā arī palīdzību jūrā briesmās esošu personu meklēšanas un glābšanas operācijās, ko uzsāk un veic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 656/2014⁽¹⁰⁾. Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras jaunās pilnvaras sniedz dalībvalstīm ievērojamas iespējas saņemt palīdzību robežkontroles uzdevumos, tostarp arī attiecībā uz skrīningu un atgriešanas operācijās.

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1359 (2024. gada 14. maijs), ar ko risina krīzes un nepārvaramas varas situācijas migrācijas un patvēruma jomā un groza Regulu (ES) 2021/1147 (OV L, 2024/1359, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>).

⁽⁹⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 866/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par režīmu saskaņā ar Pievienošanās akta 10. protokola 2. pantu (OV L 161, 30.4.2004., 128. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 656/2014 (2014. gada 15. maijs), ar kuru paredz noteikumus ārējo jūras robežu uzraudzībai saistībā ar operatīvo sadarbību, ko koordinē Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (OV L 189, 27.6.2014., 93. lpp.).

- (16) Tehniskie līdzekļi, lai novērstu neatļautu robežas šķērsošanu, varētu ietvert modernas tehnoloģijas, piemēram, dronus un kustības sensorus, kā arī mobilās vienības un attiecīgā gadījumā visu veidu stacionāro un mobilo infrastruktūru. Šādu tehnisko līdzekļu, jo īpaši tādu tehnoloģiju, kas spēj vākt personas datus, izmantojumam ir jābalstās skaidri definētos valsts tiesību aktu noteikumos un jānorit atbilstīgi minētajiem noteikumiem.
- (17) Lai papildinātu Regulu (ES) 2016/399 attiecībā uz XI pielikuma B daļas papildināšanu ar citām tādu personu kategorijām, kuras veic būtisku ceļojumu, un attiecībā uz papildu pasākumiem, kas reglamentē uzraudzību, tostarp kopēju minimālo robežuzraudzības standartu izstrādi, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu. Minētajos kopējos minimālajos standartos būtu jāņem vērā robežu veids, t. i., sauszemes, jūras vai gaisa robeža, ietekmes līmeņi, kādi piešķirti katram ārējās robežas posmam saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 34. pantu, un citi attiecīgie faktori, kā, piemēram, ģeogrāfiskās īpatnības. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽¹⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (18) Telpā bez iekšējās robežkontroles personām, neatkarīgi no to valstspiederības, vajadzētu būt iespējai brīvi un droši pārvietoties starp dalībvalstīm. Šajā sakarā būtu jāprecizē, ka robežkontroles aizliegums pie iekšējām robežām neietekmē dalībvalstu kompetenci to teritorijā, tostarp arī to pierobežas teritorijās, veikt pārbaudes citiem mērķiem, nevis robežkontrolei. Jo īpaši būtu jāprecizē, ka kompetentās valsts iestādes, tostarp veselības vai tiesībsardzības iestādes, principā joprojām ir tiesīgas īstenot publiskās pilnvaras saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka minēto pilnvaru ietekme nav līdzvērtīga robežpārbaudēm.
- (19) Lai gan robežkontroles aizliegums pie iekšējām robežām attiecas arī uz pārbaudēm ar līdzvērtīgu iedarbību, dalībvalstu kompetento iestāžu veiktās pārbaudes nevajadzētu uzskatīt par līdzvērtīgām robežpārbaudēm, ja to mērķis nav robežkontrole, ja to pamatā ir vispārēja policijas informācija un pieredze vai sabiedrības veselības informācija attiecībā uz iespējamiem sabiedriskās drošības vai sabiedriskās kārtības apdraudējumiem, kad tās jo īpaši vērstas uz mērķi apkarot pārrobežu noziedzību, samazināt nelikumīgu imigrāciju vai apturēt tādas infekcijas slimības izplatīšanos, kas potenciāli var izvērsties epidēmijā, kā to noteicis Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs, ja tās ir izstrādātas un izpildītas tā, ka tās nepārprotami atšķiras no sistemātiskām personu pārbaudēm pie robežām, un ja tās tiek veiktas transporta mezglos, piemēram, ostās, dzelzceļa stacijās vai autoostās un lidostās, kā arī kravas termināļos, vai tieši pasažieru pārvadājumos, un ja to pamatā ir riska novērtējums.
- (20) Nelikumīgas imigrācijas un ar to saistītas pārrobežu noziedzības, piemēram, cilvēku tirdzniecības, migrantu kontrabandas un dokumentu viltošanas, un cita veida pārrobežu noziedzības samazināšana varētu ietvert pasākumus, kas ļauj pārbaudīt identitāti, valstspiederību un personas uzturēšanās atļaujas statusu, ar noteikumu, ka šādas pārbaudes netiek veiktas sistemātiski un ir balstītas uz riska novērtējumu.
- (21) Moderno tehnoloģiju izmantošana, lai uzraudzītu satiksmes plūsmas, jo īpaši uz automaģistrālēm un citiem svarīgiem autoceļiem, ko nosaka dalībvalstis, var palīdzēt novērst apdraudējumus sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai. Robežkontroles aizliegums pie iekšējām robežām nav jāsaprot kā liegums likumīgi īstenot policijas vai citas publiskās pilnvaras veikt pārbaudes iekšējās pierobežas teritorijās. Tas ietver pārbaudes, izmantojot tādas monitoringa un uzraudzības tehnoloģijas, kuras parasti izmanto teritorijā vai kuru pamatā ir riska novērtējums iekšējās drošības aizsardzībai.
- (22) Lai šādas tehnoloģijas būtu efektīvas, autoceļu šķērsošanas vietās vajadzētu būt iespējai piemērot samērīgus ātruma ierobežojumus robežšķērsošanas vietās.
- (23) Dalībvalstu kompetento iestāžu policijas vai citu publisko pilnvaru īstenošanā to teritorijā, jo īpaši to pierobežas teritorijās, ir svarīgi, lai minēto pilnvaru īstenošana nerada nesamērīgu ietekmi uz raitu satiksmes plūsmu sauszemes robežšķērsošanas vietās pie iekšējām robežām, jo īpaši – neizraisa pārmērīgu gaidīšanas laika palielināšanos. Dialoga un sadarbības garā ir svarīgi, lai dalībvalstis informētu kaimiņos esošo dalībvalsti par savām darbībām, jo īpaši tad, kad ir paredzams, ka darbībai būs būtiskāka ietekme uz pārrobežu satiksmi.

⁽¹⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

- (24) Robežkontroles aizliegumam pie iekšējām robežām nevajadzētu ierobežot pārbaužu veikšanu, kas paredzētas Savienības tiesību aktos. Tādēļ šajā regulā paredzētie noteikumi neskar piemērojamos noteikumus attiecībā uz pasažieru datu pārbaudēm attiecīgajās datubāzēs pirms ierašanās.
- (25) Jānodrošina, ka dalībvalstu veiktās pārbaudes, īstenojot to valsts kompetences, pilnībā atbilst telpai bez iekšējās robežkontroles. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru – jo plašākas ir norādes, ka dalībvalstu veiktajām pārbaudēm savās pierobežas teritorijās ir robežkontrolei līdzvērtīga ietekme, ņemot vērā šādu pārbaužu mērķi, to teritoriālo darbības jomu un iespējamās atšķirības salīdzinājumā ar pārbaudēm, kas tiek veiktas pārējā attiecīgās dalībvalsts teritorijā, jo lielāka ir vajadzība pēc stingriem un sīki izstrādātiem noteikumiem un ierobežojumiem, kuros izklāstīti nosacījumi, kā dalībvalstis drīkst izmantot savas policijas pilnvaras pierobežas teritorijā.
- (26) Lai stiprinātu Šengenas zonas darbību, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai īstenot papildu pasākumus cīņā ar neatbilstīgu pārvietošanos starp dalībvalstīm. Ja dalībvalsts tiesībsardzības iestādes pārbaužu laikā, ko kompetentās iestādes veic divpusējas sadarbības ietvaros, kas jo īpaši varētu ietvert kopīgas policijas patruļas, pierobežas teritorijās aiztur trešo valstu valstspiederīgos, kuriem nav tiesību uzturēties minētajā dalībvalstī, minētajām iestādēm vajadzētu būt iespējai pārsūtīt trešo valstu valstspiederīgos uz dalībvalsti, no kuras tās ieceļojušas pārsūtītājā dalībvalstī, ar noteikumu, ka trešo valstu valstspiederīgajiem nav tiesību uzturēties pārvietotajā dalībvalstī. Dalībvalstij, no kuras trešo valstu valstspiederīgie ir tiešā ceļā ieradušies, savukārt būtu jāuzņemas aizturētie trešo valstu valstspiederīgie.
- (27) Pārsūtīšanas procedūra nebūtu jāpiemēro trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri ir Savienības ilgtermiņa uzturēšanās atļauju turētāji, un viņu ģimenes locekļiem saskaņā ar Padomes Direktīvu 2003/109/EK⁽¹²⁾, trešās valsts valstspiederīgajiem, kas ir tādu Savienības pilsoņu ģimenes locekļi, kuri izmanto tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK⁽¹³⁾, trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri ir derīgas ilgtermiņa vīzas turētāji, un viņu ģimenes locekļiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem, trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri ir derīgas īstermiņa vīzas turētāji, trešās valsts valstspiederīgajiem, kuriem ir tiesības uz bezvīzu ceļošanu Šengenas zonā uz 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā, ciktāl viņi nav pārsnieguši minēto 90 dienu laikposmu, pieteikuma iesniedzējiem, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1348⁽¹⁴⁾ 3. panta 13) punktā, un starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1347⁽¹⁵⁾ 3. panta 4) punktā. Attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem, kas aizturēti divpusējās sadarbības ietvaros, būtu jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1351⁽¹⁶⁾ attiecīgie noteikumi.
- (28) Procedūrai, saskaņā ar kuru dalībvalstij vajadzētu būt iespējai pārsūtīt aizturētos trešo- valstu valstspiederīgos, kuriem nav tiesību uzturēties, uz dalībvalsti, no kuras šī persona tiešā ceļā ieradušies, būtu jānoris ātri, taču tai būtu jāpiemēro aizsardzības pasākumi un tā būtu jāizpilda, pilnībā ievērojot Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (“Harta”) 21. pantā nostiprinātās pamattiesības un nediskriminācijas principu, lai novērstu profilēšanu pēc rases. Iestādēm vajadzētu būt iespējai pārbaudīt tām tūlītēji pieejamo atbilstīgo informāciju par attiecīgo personu kustību. Šāda informācija varētu ietvert objektīvus elementus, kas ļautu iestādēm secināt, ka persona nesen ir ceļojusi no citas dalībvalsts, piemēram, dokumentus, tostarp kvītis vai rēķinus, kas apliecina nesenu ieceļošanu no citas dalībvalsts.

⁽¹²⁾ Padomes Direktīva 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.).

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1348 (2024. gada 14. maijs), ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32/ES (OV L, 2024/1348, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1347 (2024. gada 14. maijs) par standartiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku kvalificēšanu par starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, vienotu statusu bēgļiem vai personām, kam ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību, un piešķirtās aizsardzības saturu, ar ko groza Padomes Direktīvu 2003/109/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/95/ES (OV L, 2024/1347, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1351 (2024. gada 14. maijs) par patvēruma un migrācijas pārvaldību un ar ko groza Regulas (ES) 2021/1147 un (ES) 2021/1060 un atceļ Regulu (ES) Nr. 604/2013 (OV L, 2024/1351, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

Trešo valstu valstspiederīgajiem, uz kuriem attiecas pārsūtīšanas procedūra, būtu jāsaņem rakstisks pamatots lēmums. Lai gan lēmumam vajadzētu būt nekavējoties izpildāmam, trešās valsts valstspiederīgajam būtu jānodrošina efektīvs tiesiskās aizsardzības līdzeklis, ļaujot pārsūdzēt pārsūtīšanas lēmumu vai lūgt to pārskatīt. Minētajam tiesiskās aizsardzības līdzeklim nevajadzētu būt ar apturošu spēku.

- (29) Šajā regulā paredzētā pārsūtīšanas procedūra ir fakultatīva, un neskar dalībvalstu esošo iespēju atgriezt trešo valstu valstspiederīgos, kas uzturas nelikumīgi, saskaņā ar divpusējiem nolīgumiem vai vienošanos dokumentiem, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK⁽¹⁷⁾ ("Atgriešanas direktīva") 6. panta 3. punktā, ja šādas personas tiek atklātas ārpus pierobežas teritorijām.
- (30) Izmantojot šajā regulā paredzēto pārsūtīšanas procedūru, dalībvalstīm savās divpusējās sadarbības sistēmās būtu jānosaka praktiskā kārtība, tostarp lai parasti izvairītos no minētās pārsūtīšanas procedūras izmantošanas, jo īpaši tajos iekšējo robežu posmos, kuros uz laiku ir atjaunota vai pagarināta robežkontrolle.
- (31) Ja pārvadātājs līdz robežai nogādā tādu trešās valsts valstspiederīgo, uz kuru attiecas pārsūtīšanas lēmums, kompetentajai iestādei saskaņā ar valsts tiesību aktiem vajadzētu būt iespējai vienoties ar pārvadātāju, lai trešās valsts valstspiederīgais nekavējoties tiktu pārsūtīts uz saņēmēju dalībvalsti.
- (32) Saistībā ar nepaziņotiem apmeklējumiem, ievērojot Padomes Regulas (ES) 2022/922 4. panta 3. punktu, ir svarīgi, lai Komisija īpašu uzmanību pievērš pārsūtīšanas procedūras īstenošanai.
- (33) Telpā bez iekšējām robežām, kurā personas var brīvi pārvietoties, kas ir viens no galvenajiem Savienības sasniegumiem saskaņā ar LES 3. panta 2. punktu, robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām būtu jāsauglabā kā izņēmums, un tai vajadzētu būt tikai galēja risinājuma pasākumam. Izņēmumi un atkāpes no personu brīvas pārvietošanās principa ir jāinterpretē šauri. Lai neapdraudētu pašu principu par iekšējās robežkontroles neesamību, kā nostiprināts LES 3. panta 2. punktā un atgādināts LESD 67. panta 2. punktā, robežkontroles atjaunošanai pie iekšējām robežām viena un tā paša apdraudējuma dēļ vajadzētu būt skaidri noteiktiem laikposmiem saskaņā ar šo regulu.
- (34) Izņēmuma gadījumos, lai novērstu apdraudējumu Šengenas zonai, dalībvalstīm kā galēja risinājuma līdzekli varētu nākties pieņemt pasākumus pie iekšējām robežām. Tā kā robežkontroles pagaidu atjaunošana pie iekšējām robežām ietekmē personu brīvu pārvietošanos, jebkurš lēmums atjaunot šādu robežkontroli būtu jāpieņem saskaņā ar kritērijiem, par kuriem panākta kopīga vienošanās, un par to būtu pienācīgi jāinformē Komisija, Parlaments un Padome vai jāsaņem ieteikums no Savienības iestādes. Dalībvalstis joprojām ir kompetentas noteikt vajadzību uz laiku atjaunot vai pagarināt robežkontroli. Saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām ir paredzēta apstākļos, kad vienā dalībvalstī uz ierobežotu laiku pastāv nopietns apdraudējums tās iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai. Jo īpaši terorisms un organizētā noziedzība, plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas vai plaša mēroga vai augsta līmeņa starptautiski pasākumi, piemēram, sporta, profesionālie vai politiskie pasākumi, var radīt nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai.
- (35) Turklāt nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai varētu radīt arī pēkšņi notiekoša plaša-mēroga neatļauta trešo valstu valstspiederīgo kustība starp dalībvalstīm, ja tas rada ievērojamu spiedienu uz labi sagatavotu kompetento iestāžu kopējiem resursiem un spējām un varētu apdraudēt telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību, un ja citi līdzekļi, kas paredzēti šajā regulā, nav pietiekami, lai risinātu minēto ienākošo plūsmu un kustības jautājumu. Šajā sakarā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai ļaunies uz objektīviem un kvantitatīviem ziņojumiem par neatļautu kustību, kad vien tie ir pieejami, it īpaši, ja attiecīgās Savienības aģentūras tos regulāri sagatavo atbilstīgi savām attiecīgajām pilnvarām.
- (36) Covid-19 pandēmija parādīja, ka ir vajadzīgs Savienības mēroga mehānisms, kas būtu piemērojams situācijās, kad Šengenas zonā plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija skar vairākas dalībvalstis vienlaicīgi, apdraudot Šengenas zonas labu darbību. Jaunajam Šengenas zonas aizsardzības mehānismam būtu jāļauj rast saskaņotus risinājumus to personu interešu aizsardzībai, kurām ir tiesības izmantot telpu bez iekšējās robežkontroles, pēc iespējas palielinot veikto pasākumu efektivitāti, vienlaikus samazinot to negatīvās blakusparādības.

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV L 348, 24.12.2008., 98. lpp.).

- (37) Jaunajam Šengenas zonas aizsardzības mehānismam būtu jāsniedz iespēja Padomei pēc Komisijas priekšlikuma pieņemt lēmumu, ar ko atļauj uz laiku atjaunot vai pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām, ja Savienības līmenī ir tikusi atzīta plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija. Ņemot vērā šāda lēmuma, kas reglamentē dalībvalstu iespēju konkrētos apstākļos atjaunot vai pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām, politiski sensitīvo raksturu, īstenošanas pilnvaras pieņemt lēmumu būtu jāpiešķir Padomei, tai rīkojoties pēc Komisijas priekšlikuma. Minētajā lēmumā būtu jāiekļauj visi atbilstošie seku mazināšanas pasākumi.
- (38) Jaunā Šengenas zonas aizsardzības mehānisma izveidei nevajadzētu ietekmēt dalībvalstu tiesības pirms tam īstenot vienpusējus pasākumus saskaņā ar šo regulu, ja situācija to prasa. Tomēr Savienības pasākumam, tiklīdz tas būs pieņemts, būtu jākļūst par vienoto pamatu koordinētai reaģēšanai uz konstatēto apdraudējumu.
- (39) Lai nodrošinātu proporcionalitātes principa ievērošanu, Padomes lēmums būtu jāpieņem uz ierobežotu laikposmu līdz sešiem mēnešiem, ko var pagarināt ar nosacījumu, ka to pēc Komisijas priekšlikuma regulāri pārskata, tik ilgi, kamēr joprojām pastāv plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija. Sākotnējā lēmumā būtu jāiekļauj pieņemto pasākumu paredzamās ietekmes novērtējums, tostarp to negatīvās blakusparādības, lai noteiktu, vai robežkontrole pie iekšējām robežām ir pamatota vai tās vietā varētu efektīvi piemērot mazāk ierobežojošus pasākumus. Turpmākajos lēmumos būtu jāņem vērā sabiedrības veselības apdraudējuma attīstība. Dalībvalstīm būtu nekavējoties jāpaziņo Eiropas Parlamentam, Komisijai un pārējām dalībvalstīm par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām saskaņā ar Padomes lēmumu.
- (40) Robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām, pamatojoties uz dalībvalstu vienpusējiem lēmumiem vai Savienības līmenī, nopietni ietekmē Šengenas zonas darbību un tiesības uz brīvu pārvietošanos. Lai nodrošinātu, ka jebkurš lēmums atjaunot robežkontroli tiek pieņemts tikai kā galēja risinājuma pasākums nepieciešamības gadījumā, lēmuma par robežkontroles pagaidu atjaunošanu vai pagarināšanu pamatā vajadzētu būt kopīgiem kritērijiem un tam būtu jāaprobežojas tikai ar absolūti nepieciešamo un jāievēro samērīgums.
- (41) Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru atkāpe no pamatprincipa par personu pārvietošanās brīvību ir jāinterpretē šauri, un sabiedriskās kārtības jēdziens prasa, lai būtu faktiskais, attiecīgajā brīdī esošs un pietiekami nopietns apdraudējums, kas ietekmē vienu no sabiedrības pamatinteresēm.
- (42) Pirmkārt, dalībvalstīm būtu jānovērtē pagaidu robežkontroles pie iekšējām robežām piemērotība, ņemot vērā konstatētā nopietnā apdraudējuma raksturu, kā arī alternatīvu pasākumu, piemēram, samērīgu pārbaužu, ko veic, īstenojot policijas vai citas publiskās pilnvaras vai izmantojot policijas sadarbības veidus, kā paredzēts Savienības tiesību aktos, piemērotība, lai sasniegtu tādus pašus mērķus kā robežkontrole pie iekšējām robežām, tostarp iespēja izmantot pārsūtīšanas procedūru, vai kopīgi pasākumi attiecībā uz pagaidu ierobežojumiem ceļošanai. Šajā sakarā dalībvalstīm būtu jāpievērš īpaša uzmanība un jānovērtē robežkontroles pie iekšējām robežām iespējamā ietekme uz personu pārvietošanos telpā bez iekšējās robežkontroles un pārrobežu reģionu darbību. Šis novērtējums būtu jāiekļauj paziņojumā, kas dalībvalstīm ir jānosūta Komisijai, Parlamentam un Padomei. Ja robežkontroli pie iekšējām robežām pagarina saistībā ar paredzamiem notikumiem ilgāk par sākotnējo sešu mēnešu laikposmu, dalībvalstij būtu arī jāveic riska novērtējums. Minētajā riska novērtējumā būtu jāiekļauj sīka informācija par identificētā nopietnā apdraudējuma mērogu un paredzamo attīstību, informācija par to, cik ilgi ir sagaidāms, ka šis nopietnais apdraudējums pastāvēs, un kuri iekšējo robežu posmi ir skarti, informācija par koordinācijas pasākumiem ar citām dalībvalstīm, kuras šādi pasākumi ietekmē, un par pasākumiem, ko attiecīgā dalībvalsts ir veikusi un plāno veikt, lai mazinātu identificēto nopietno apdraudējumu nolūkā atcelt robežkontroli pie iekšējām robežām, lai saglabātu brīvas pārvietošanās principu.
- (43) Lai ierobežotu robežkontroles pie iekšējām robežām atjaunošanas radītās kaitīgās sekas, jebkurš lēmums atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām būtu jāpapildina ar sekas mazinājošiem pasākumiem. Šādiem pasākumiem būtu jāietver pasākumi netraucētai preču tranzīta, pārvadājumu jomā strādājošo un jūrnieku pārvietošanās darbībai, izveidojot "zaļās joslas". Turklāt, lai ņemtu vērā vajadzību nodrošināt to personu pārvietošanos, kuru darbība var būt būtiska piegādes ķēdes saglabāšanai vai būtisku pakalpojumu sniegšanai, dalībvalstis varētu piemērot arī esošās pamatnostādnes attiecībā uz pārrobežu darba ņēmējiem, kas izklāstītas Komisijas 2020. gada 30. marta paziņojumā "Vadlīnijas par nodarbināto brīvas pārvietošanās īstenošanu Covid-19 uzliesmojuma laikā". Tādēļ noteikumos par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām būtu jāņem vērā pamatnostādnes un ieteikumi, kas pieņemti visā

Covid-19 pandēmijas laikā kā uzticams drošības tīkls vienotajam tirgum, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis tos piemēro kā seku mazināšanas pasākumus robežkontroles pie iekšējām robežām atjaunošanas laikā. Jo īpaši būtu jānosaka pasākumi vienotā tirgus nepārtrauktas darbības nodrošināšanai un pārrobežu reģionu un “dvīņu pilsētu” interešu aizsardzībai, tostarp, piemēram, piemērojot atļaujas vai atkāpes pārrobežu reģionu iedzīvotājiem.

- (44) Dalībvalstu sniegtajam paziņojumam vajadzētu būt izšķirošam, novērtējot atbilstību kritērijiem un nosacījumiem robežkontroles pagaidu atjaunošanai pie iekšējām robežām. Lai nodrošinātu pie iekšējām robežām atjaunotās robežkontroles pienācīgu pārraudzību un uzlabotu saņemtās informācijas kvalitāti, Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akts, lai izstrādātu veidni paziņojumam par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām. Dalībvalstīm nevajadzētu būt pienākumam sniegt visu informāciju gadījumos, kad to pamato ar sabiedrības drošības apsvērumiem, ņemot vērā notiekošo izmeklēšanu konfidencialitāti. Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām klasificēt visu paziņojumā sniegto informāciju vai tās daļu, neietekmējot atbilstošu un drošu kanālu darbību.
- (45) Lai nodrošinātu, ka robežkontrole pie iekšējām robežām patiešām ir galējais līdzeklis, ko piemēro tikai tik ilgi, cik nepieciešams, un lai ļautu novērtēt robežkontroles pie iekšējām robežām nepieciešamību un proporcionalitāti paredzamā apdraudējuma novēršanai, un lai Komisija varētu izvērtēt, ka šāda kontrole ir izņēmuma pasākums, dalībvalstīm būtu jāsaģatavo riska novērtējums, ko iesniedz Komisijai, ja, reaģējot uz paredzamu apdraudējumu, robežkontrole pie iekšējām robežām tiek pagarināta ilgāk par sākotnējo sešu mēnešu laikposmu. Dalībvalstīm jo īpaši jāpaskaidro konstatētā nopietnā apdraudējuma mērogs un attīstība, arī tas, cik ilgi ir paredzams, ka konstatētais nopietnais apdraudējums pastāvēs un kurus iekšējo robežu posmus varētu skart, kādēļ alternatīvi pasākumi neatrisinās konstatēto apdraudējumu, kā arī šo dalībvalstu koordinēšanas pasākumi ar citām dalībvalstīm, kuras skar vai varētu skart robežkontrole pie iekšējām robežām.
- (46) Komisijai vajadzētu būt tiesīgai pieprasīt papildu informāciju, pamatojoties uz saņemto paziņojumu, tostarp par riska novērtējumu vai sadarbības un koordinēšanas pasākumiem ar dalībvalstīm, kuras skar plānotā robežkontroles pagarināšana pie iekšējām robežām. Ja paziņojums neatbilst obligātajām prasībām, Komisijai būtu jāapspriež paziņojums ar attiecīgo dalībvalsti un jāpieprasa papildu informācija vai jālūdz šai dalībvalstij papildināt tās sākotnējo paziņojumu.
- (47) Komisijai vismaz reizi gadā būtu jāziņo kopīgi Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā darbojas telpa bez iekšējās robežkontroles (“ziņojums par stāvokli Šengenas zonā”). Komisijai vajadzētu būt iespējai minēto ziņojumu apspriest arī atsevišķi ar Eiropas Parlamentu un Padomi. Ziņojumā būtu jāiekļauj saraksts ar visiem lēmumiem atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, kuri pieņemti attiecīgā gada laikā, kā arī Komisijas veiktajiem pasākumiem attiecībā uz pie iekšējām robežām atjaunoto robežkontroli. Ziņojumā īpaša uzmanība būtu jāpievērš tādai robežkontrolei, kas ir bijusi spēkā ilgāk nekā 12 mēnešus. Tajā būtu jāiekļauj arī novērtējums par robežkontroles pie iekšējām robežām atjaunošanas un pagarināšanas nepieciešamību un samērīgumu laikposmā, uz kuru attiecas minētais ziņojums, kā arī informācija par tendencēm telpā bez iekšējās robežkontroles attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo neatļautu kustību, ņemot vērā pieejamo informāciju no attiecīgajām Savienības aģentūrām un datu analīzi no attiecīgajām informācijas sistēmām. Ziņojumam par stāvokli Šengenas zonā būtu jāattiecas arī uz ziņošanas pienākumiem, kas izriet no Šengenas izvērtēšanas un uzraudzības mehānisma 20. panta.
- (48) Ziņojumam par stāvokli Šengenas zonā būtu jāpievieno ziņojums, kas jāsniedz saskaņā ar Regulas (ES) 2022/922 25. pantu.
- (49) Mehānismam robežkontroles pagaidu atjaunošanai pie iekšējām robežām steidzamās situācijās vai paredzamu apdraudējumu novēršanai būtu jāparedz iespēja Komisijai organizēt apspriešanās starp dalībvalstīm. Ja tieši skartā dalībvalsts to pieprasa, Komisijai būtu jāorganizē apspriešanās. Šajā procesā būtu jāiesaista attiecīgās Savienības aģentūras, lai vajadzības gadījumā apmainītos ar savām zināšanām. Šādu apspriešanos gaitā būtu jāizpēta iespēja piemērot alternatīvus pasākumus un vajadzības gadījumā – praktiskā kārtībā robežkontroles veikšanai pie iekšējām robežām un tās ilgums. Ja Komisija vai dalībvalsts ir sniegusi atzinumu, paužot bažas par robežkontroles atjaunošanu, šādām apspriešanās vajadzētu būt obligātām.

- (50) Komisijai un dalībvalstīm būtu jā saglabā iespēja paust jebkādas bažas par to, vai dalībvalsts lēmums atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām steidzamības dēļ vai paredzama apdraudējuma novēršanai ir nepieciešams un proporcionāls. Gadījumā, ja kontroles pie iekšējām robežām atjauno un pagarina, pamatojoties uz paredzamiem apdraudējumiem, uz laikposmu, kas kopā pārsniedz 12 mēnešus, Komisijai būtu jāsniedz atzinums, kurā novērtēta šādas robežkontroles pie iekšējām robežām nepieciešamība un proporcionalitāte. Ja dalībvalsts uzskata, ka pastāv būtiska ārkārtas situācija, kas pamato pastāvīgu vajadzību veikt robežkontroli pie iekšējām robežām laikposmā, kas pārsniedz 2 gadus, būtu jānosaka papildu aizsardzības pasākumi, ņemot vērā riska novērtējumu. Attiecīgās dalībvalsts paziņojumā būtu jāiekļauj pasākumi, kurus tā, attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar citām dalībvalstīm, iecerējusi pieņemt un kuri ļautu cīnīties ar apdraudējumu, kā arī izklāsti līdzekļi, darbības, nosacījumi un grafiks, kas apsvērti nolūkā pēc iespējas drīz atcelt robežkontroli pie iekšējām robežām, lai saglabātu brīvas pārvietošanās principu. Šādā gadījumā Komisijai būtu jāsniedz jauns atzinums. Šāds atzinums neskar izpildes pasākumus, arī pārkāpumu procedūras pasākumus, ko Komisijai kā Līgumu izpildes uzraudzītājam būtu jāspēj īstenot jebkurā laikā pret jebkuru dalībvalsti, ja tā nav izpildījusi savus pienākumus atbilstīgi Savienības tiesību aktiem. Ja tiek sniegts atzinums, Komisijai būtu jā uzsāk apspriešanās ar attiecīgajām dalībvalstīm. Lai gan telpā bez iekšējās robežkontroles nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai kādā dalībvalstī ne vienmēr ir ierobežots laikā, lai saglabātu brīvas pārvietošanās principu, ir jāierobežo tādas kontroles pie iekšējām robežām maksimālais ilgums, kura pamatojas uz vienu un to pašu nopietno apdraudējumu, kam nevajadzētu pārsniegt divus gadus. Ārkārtas situācijās un saskaņā ar konkrētiem nosacījumiem dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām vēl uz diviem sešu mēnešu laikposmiem. Jebkurā gadījumā tādi robežkontrolei pie iekšējām robežām, kura pamatojas uz vienu un to pašu nopietno apdraudējumu, kopumā nevajadzētu pārsniegt trīs gadus.
- (51) Lai varētu veikt lēmuma par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām *ex post* analīzi, dalībvalstīm arī turpmāk vajadzētu būt pienākumam pēc minētās robežkontroles atcelšanas iesniegt Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai ziņojumu par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām. Ja kontroles tiek saglabātas ilgstoši, vēl viens šāds ziņojums būtu jāiesniedz pēc 12 mēnešiem un vēlreiz pēc 12 mēnešiem, ja izņēmuma kārtā tiek saglabātas kontroles. Ziņojumā jo īpaši būtu jāizklāsta sākotnējais un sekojošais novērtējums par robežkontroles pie iekšējām robežām vajadzību un kritēriju ievērošanu minētās robežkontroles atjaunošanai. Komisijai būtu jāpieņem īstenošanas akts, lai izstrādātu veidni šādiem ziņojumiem un tā būtu jā dara pieejama tiešsaistē.
- (52) Īstenojot šo regulu, dalībvalstis nediskriminē personas dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpatnību, valodas, ticības vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu, piederības pie nacionālās minoritātes, īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ.
- (53) Šajā regulā minētajām kompetentajām iestādēm visās darbībās, ko tās veic saskaņā ar šo regulu, tostarp izmantojot savas pilnvaras pārbaužu veikšanai, būtu pilnībā jāievēro Savienības tiesību aktu noteikumi par datu aizsardzību. Uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās valsts iestādes šīs regulas nolūkos, to attiecīgajā piemērošanas jomā attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679⁽¹⁸⁾ vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680⁽¹⁹⁾.
- (54) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, stiprināt Šengenas zonas darbību, dalībvalstis, rīkojoties vienas pašas, nevar pietiekami labi sasniegt, jo ir nepieciešams grozīt kopīgos noteikumus, kas ir noteikti Savienības līmenī, bet to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas noteikts LES 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (55) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro. Tā kā šī regula pilnveido Šengenas *acquis*, Dānija saskaņā ar minētā protokola 4. pantu sešos mēnešos pēc tam, kad Padome ir pieņēmusi lēmumu par šo regulu, izlemj, vai tā šo regulu ieviesīs savos tiesību aktos.

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

- (56) Šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK⁽²⁰⁾; tādēļ Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Īrijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (57) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienības Padomi un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā⁽²¹⁾ šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK⁽²²⁾ 1. panta A. punktā.
- (58) Attiecībā uz Šveici – saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā⁽²³⁾ šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK 1. panta A. punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2008/146/EK⁽²⁴⁾ 3. pantu.
- (59) Attiecībā uz Lihtenšteinu – saskaņā ar Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanu Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā⁽²⁵⁾ šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta A. punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2011/350/ES⁽²⁶⁾ 3. pantu.
- (60) Šī regula neskar Direktīvas 2004/38/EK piemērošanu.
- (61) Šajā regulā tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas ir jo īpaši atzīti Hartā.
- (62) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regula (ES) 2016/399,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) 2016/399 groza šādi:

1) Regulas 2. pantu groza šādi:

a) panta 12) punktu aizstāj ar šādu:

“12) “robežuzraudzība” ir robežu uzraudzība starp robežšķērsošanas vietām un robežšķērsošanas vietu uzraudzība pēc noteiktā darbalaika beigām, tostarp preventīvi pasākumi, lai nepieļautu vai atklātu neatļautu robežšķērsošanu vai izvairīšanos no robežpārbaudēm, palīdzētu uzlabot situācijas apzināšanos, apkarotu pārrobežu noziedzību un veiktu pasākumus pret personām, kuras robežu šķērsojušas nelikumīgi;”

⁽²⁰⁾ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.).

⁽²¹⁾ OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp.

⁽²²⁾ Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.).

⁽²³⁾ OV L 53, 27.2.2008., 52. lpp.

⁽²⁴⁾ Padomes Lēmums 2008/146/EK (2008. gada 28. janvāris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV L 53, 27.2.2008., 1. lpp.).

⁽²⁵⁾ OV L 160, 18.6.2011., 21. lpp.

⁽²⁶⁾ Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanu Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanas (OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp.).

b) pievieno šādus punktus:

- “27) “plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija” ir sabiedrības veselības ārkārtas situācija, ko Savienības līmenī atzinusi Komisija, ņemot vērā kompetento valsts iestāžu sniegto informāciju, un kurā nopietnam pārrobežu veselības apdraudējumam varētu būt plaša mēroga sekas attiecībā uz brīvas pārvietošanās tiesību īstenošanu;
- 28) “būtisks ceļojums” ir tādas personas ceļojums saistībā ar būtisku funkciju izpildi vai būtisku vajadzību, kura ir atbrīvota, ievērojot 21.a panta 4. vai 5. punktu, ņemot vērā visas piemērojamās Savienības un dalībvalstu starptautiskās saistības;
- 29) “nebūtisks ceļojums” ir ceļojums, kas nav būtisks ceļojums;
- 30) “transporta mezgli” ir lidostas, jūras vai upju ostas, dzelzceļa stacijas vai autoostas, un kravas termināļi.”;

2) regulas 5. panta 3. punktam pievieno šādu daļu:

“Ja liels skaits migrantu mēģina neatļauti, masveidā un pielietojot spēku, šķērsot dalībvalstu ārējās robežas, tās var veikt vajadzīgos pasākumus, lai saglabātu drošību, likumību un kārtību.”;

3) regulas 5. pantam pievieno šādu punktu:

“4. Dalībvalstis, jo īpaši migrantu instrumentalizācijas situācijā, kā minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1359 (*) 1. panta 4. punkta b) apakšpunkta pirmajā teikumā, var uz laiku slēgt konkrētas robežšķērsošanas vietas, to darot zināmu saskaņā ar šā panta 1. punkta otro daļu, vai ierobežot to darba laiku, ja to prasa apstākļi.

Jebkurus pasākumus, kas pieņemti, ievērojot šā punkta pirmo daļu un šā panta 3. punkta otro daļu, īsteno samērīgi un pilnībā ņemot vērā:

- a) tādu personu tiesības, kuras izmanto tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;
- b) trešo valstu valstspiederīgo, kuri ir pastāvīgie iedzīvotāji saskaņā ar Padomes Direktīvu 2003/109/EK (**), un personu, kuru uzturēšanās tiesības izriet no citiem Savienības instrumentiem vai valsts tiesību aktiem vai kurām ir attiecīgās valsts ilgtermiņa vīzas, kā arī viņu attiecīgo ģimenes locekļu tiesības; un
- c) trešo valstu valstspiederīgo, kas meklē starptautisko aizsardzību, tiesības.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2024/1359 (2024. gada 14. maijs), ar ko risina krīzes un nepārvaramas varas situācijas migrācijas un patvēruma jomā un groza Regulu (ES) 2021/1147 (OV L, 2024/1359, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>).

(**) Padomes Direktīva 2003/109/EK (2003. gada 25. novembris) par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji (OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.).”;

4) regulas 13. pantu aizstāj ar šādu:

“13. pants

Robežuzraudzība

1. Robežuzraudzības galvenais mērķis ir nepieļaut vai atklāt neatļautu robežšķērsošanu, palīdzēt uzlabot situācijas apzināšanos, apkarot pārrobežu noziedzību un veikt pasākumus pret personām, kas robežu šķērsojušas nelikumīgi. Tā ietver arī riska analīzes veikšanu. Neskarot 3. un 4. pantu, personu, kura ir nelikumīgi šķērsojusi robežu un kurai nav tiesību uzturēties attiecīgās dalībvalsts teritorijā, aiztur un pakļauj procedūrām, ievērojot Direktīvu 2008/115/EK.

2. Robežsargi robežuzraudzībai izmanto visus nepieciešamos resursus, tostarp stacionāras vai mobilas vienības. Robežuzraudzību veic tā, lai nepieļautu personu neatļautu robežšķērsošanu starp robežšķērsošanas vietām vai izvairīšanos no pārbaudēm robežšķērsošanas vietās un atturētu no mēģinājumiem to darīt, un to veic, pilnībā ievērojot 4. pantā noteiktos pienākumus.

3. Uzraudzību starp robežšķērsošanas vietām veic robežsargi, kuru skaits un darbības metodes ir atbilstīgas esošiem vai paredzamiem riskiem un apdraudējumiem. Tā izmanto situācijas attēlus, lai varētu sekmīgāk samazināt migrantu nāves gadījumus pie ārējām robežām vai to tuvumā. Tas ietver biežas un pēkšņas uzraudzības periodiskuma un citu metožu vai paņēmieni izmaiņas, lai varētu efektīvi nepieļaut vai atklāt neatļautu robežšķērsošanu.

4. Uzraudzību veic stacionāras vai mobilas vienības, kas pienākumus veic, patrulējot vai izvietojot posteņus vietās, kas ir zināmas kā paaugstināta riska vietas vai ko uzskata par tādām. Šādas uzraudzības mērķis ir nepieļaut neatļautu robežšķērsošanu vai aizturēt personas, kam ir saistība ar neatļautu ārējās robežas šķērsošanu. Uzraudzību var veikt, arī izmantojot tehniskus līdzekļus, tostarp elektroniskus līdzekļus, piemēram, aprīkojumu, uzraudzības sistēmas un attiecīgā gadījumā visu veidu stacionāro un mobilo infrastruktūru.

5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu attiecībā uz papildu pasākumiem, kas reglamentē uzraudzību, tostarp kopēju minimālo robežuzraudzības standartu izstrādi. Minētajos kopējos minimālajos standartos ņem vērā robežu veidu, t. i., sauszemes, jūras vai gaisa robežas, ietekmes līmeņus, kādi piešķirti katram ārējās robežas posmam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1896 (*) 34. pantu, un citus attiecīgās faktoros, kā, piemēram, ģeogrāfiskās īpatnības.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1. lpp.).;

5) regulas V nodaļas nosaukumu aizstāj ar šādu: "Īpaši pasākumi saistībā ar ārējām robežām";

6) regulā iekļauj šādu pantu:

"21.a pants

Pagaidu ierobežojumi ceļošanai uz Eiropas Savienību

1. Šis pants attiecas uz plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijām.

2. Padome, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, var pieņemt īstenošanas regulu, paredzot pagaidu ierobežojumus ceļošanai uz dalībvalstīm, kurus piemēro pie ārējām robežām.

Pagaidu ierobežojumi ceļošanai var ietvert pagaidu ierobežojumus iecerēšanai dalībvalstīs un ar veselību saistītus pagaidu ierobežojumus, kas ir nepieciešami sabiedrības veselības aizsardzībai telpā bez kontroles pie iekšējās robežkontroles. Minētie ar veselību saistītie pagaidu ierobežojumi var ietvert testēšanu, karantīnu un pašizolāciju.

Pagaidu ierobežojumi ceļošanai uz Savienību ir samērīgi un nediskriminējoši. Ja kāda dalībvalsts pieņem tādas ierobežojumus, kas ir stingrāki nekā tie, kas noteikti īstenošanas aktā, minētajiem ierobežojumiem nav negatīvas ietekmes uz telpas bez iekšējās robežkontroles darbību. Ar veselību saistīti pagaidu ierobežojumi personām, kuras izmanto tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, vienmēr atbilst Direktīvai 2004/38/EK.

3. Šādas personu kategorijas atbrīvo no iecerēšanas ierobežojumiem neatkarīgi no viņu ceļojuma mērķa:

a) personas, kuras izmanto tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;

b) trešo valstu valstspiederīgie, kuri ir pastāvīgie iedzīvotāji saskaņā ar Padomes Direktīvu 2003/109/EK, personas, kuru uzturēšanās tiesības izriet no citiem Savienības instrumentiem vai valsts tiesību aktiem, tostarp starptautiskās aizsardzības saņēmēji, vai personas, kurām ir attiecīgās valsts ilgtermiņa vīzas, kā arī viņu attiecīgie ģimenes locekļi.

4. Šīs regulas XI pielikuma A daļā uzskaitītās personu kategorijas atbrīvo no iecerēšanas ierobežojumiem.

5. Jebkuru XI pielikuma B daļā uzskaitīto personu kategoriju atbrīvo no ieeļošanas ierobežojumiem, ja šī kategorija ir iekļauta 2. punktā minētajā īstenošanas regulā.

6. Īstenošanas regulā, kas minēta 2. punktā, attiecīgos gadījumos:

a) ja to prasa plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas raksturs, nosaka to personu kategorijas, kuras dodas būtiskā ceļojumā un ir uzskaitītas XI pielikuma B daļā, un kuras ir atbrīvotas no ieeļošanas ierobežojumiem;

b) nosaka visus ģeogrāfiskos apgabalus vai trešās valstis, no kurām ceļojumiem var piemērot ierobežojumus vai atbrīvojumus no ierobežojumiem, un izstrādā procedūru šādu apgabalu vai valstu situācijas un ceļošanai noteikto ierobežojumu periodiskai pārskatīšanai, pamatojoties uz objektīvu metodiku un objektīviem kritērijiem, tostarp jo īpaši epidemioloģisko situāciju;

c) paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem nebūtiskajiem ceļojumiem var piemērot ierobežojumus vai atbrīvot no ierobežojumiem, tostarp pierādījumus, kas jāiesniedz, lai pamatotu atbrīvojumu, un nosacījumus attiecībā uz uzturēšanās ilgumu un veidu b) apakšpunktā norādītajos apgabalos vai valstīs;

d) iekļauj atsauci uz minimālajiem ar veselību saistītajiem pagaidu ierobežojumiem, kuri var attiekties uz 3. punkta a) un b) apakšpunktā minētajām personām;

e) atkāpjoties no 4. un 5. punkta, paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem var noteikt ceļošanas ierobežojumus personām, kuras dodas būtiskā ceļojumā.

7. Ierobežojumus ieeļošanai dalībvalstīs personām, kuras dodas būtiskā ceļojumā, nosaka tikai izņēmuma kārtā uz stingri ierobežotu laikposmu, līdz ir pieejama pietiekama informācija par 1. punktā minēto plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju, un līdz brīdim, kad Padome pēc Komisijas priekšlikuma ir noteikusi un pieņēmusi alternatīvus ar veselību saistītus ierobežojumus, kas ir vajadzīgi sabiedrības veselības aizsardzībai un ir piemērojami šīm personām.”;

7) regulas 23. pantu aizstāj ar šādu:

“23. pants

Pārbaudes iekšzemē

Robežkontroles neesamība pie iekšējām robežām neietekmē:

a) dalībvalstu tādu kompetento iestāžu policijas vai citu publisko pilnvaru īstenošanu to teritorijā, tostarp to iekšējās pierobežas teritorijās, kas tām piešķirtas saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja vien minēto pilnvaru īstenošana iedarbības ziņā nav līdzvērtīga robežpārbaudēm. Šādu pilnvaru īstenošana attiecīgā gadījumā var ietvert monitoringa un uzraudzības tehnoloģiju izmantošanu, ko parasti izmanto teritorijā, lai novērstu draudus sabiedriskajai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai. To, ka kompetentās iestādes īsteno savas pilnvaras jo īpaši neuzskata par līdzvērtīgu robežpārbaudu veikšanai, kad veiktie pasākumi atbilst katram no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

i) tie par mērķi neizvirza robežkontroli;

ii) ir balstīti uz vispārēju policijas informāciju vai, ja mērķis ir ierobežot infekcijas slimības izplatību, uz sabiedrības veselības informāciju un kompetento iestāžu pieredzi attiecībā uz iespējamiem sabiedriskās drošības vai sabiedriskās kārtības apdraudējumiem un to mērķis ir jo īpaši:

— apkarot pārrobežu noziedzību,

— samazināt nelikumīgu imigrāciju, vai

— ierobežot tādas infekcijas slimības izplatību, kas potenciāli var izvērsties epidēmijā, kā to noteicis Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs;

iii) ir izstrādāti un veikti tā, ka tie skaidri atšķiras no sistemātiskajām personu pārbaudēm pie ārējām robežām, tostarp gadījumos, kad tie tiek veikti transporta mezglos vai tieši pasažieru satiksmes pārvadājumos un ar noteikumu, ka to pamatā ir riska novērtējums;

- b) iespēju dalībvalsts kompetentajām iestādēm vai pārvaldītājiem veikt personu drošības pārbaudes transporta mezglos saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka šādas drošības pārbaudes veic arī personām, kuras ceļo pa dalībvalsts teritoriju;
- c) iespēju dalībvalstīm tiesību aktos paredzēt pienākumu, ka ir jābūt klāt personas dokumentiem vai tie jānēsā līdz;
- d) iespēju dalībvalstij pieņemt tiesību aktu par trešo valstu valstspiederīgo pienākumu ziņot par atrašanos tās teritorijā un par uzņēmumu, kas piedāvā naktsmītnes, vadītāju pienākumu nodrošināt, lai trešo valstu valstspiederīgie aizpilda un paraksta reģistrācijas veidlapas, izņemot pavadošos laulātos vai pavadošos nepilngadīgos, vai tūristu grupu dalībniekus, saskaņā ar Konvencijas, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām ("Šengenas konvencija"), 22. panta un 45. panta (attiecīgi) noteikumiem.;
- 8) regulā iekļauj šādu pantu:

"23.a pants

Iekšējās pierobežas teritorijās aizturēto personu pārsūtīšanas kārtība

1. Neskarot 22. pantu, ar šo pantu nosaka pierobežas teritorijās, kā minēts 23. pantā, aizturēta trešās valsts valstspiederīgā pārsūtīšanas kārtību, ja ir izpildīti turpmāk minētie nosacījumi:

- a) trešās valsts valstspiederīgais tiek aizturēts pārbaužu laikā, kurās iesaistītas abu dalībvalstu kompetentās iestādes divpusējās sadarbības ietvaros, kas jo īpaši var ietvert kopīgas policijas patruļas ar noteikumu, ka dalībvalstis ir piekritušas izmantot šādu procedūru minētajā divpusējās sadarbības sistēmā; un
- b) pamatojoties uz informāciju, kas uzreiz pieejama aizturēšanas iestādēm, tostarp attiecīgās personas paziņojumiem, personas identitāti, ceļošanas vai citiem dokumentiem, kas atrasti pie minētās personas, vai meklēšanas rezultātiem attiecīgajās valsts un Savienības datubāzēs, pastāv skaidras norādes uz to, ka trešās valsts valstspiederīgais ir tiešā ceļā ieradies no citas dalībvalsts, un ja ir noteikts, ka trešās valsts valstspiederīgajam nav tiesību uzturēties tās dalībvalsts teritorijā, kurā viņš ir ieradies.

Šā panta 1. un 2. punktā noteikto procedūru nepiemēro pieteikuma iesniedzējiem, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1348 (*) 3. panta 13) punktā, vai starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1347 (**) 3. panta 4) punktā.

Pārsūtot trešās valsts valstspiederīgo, kuru pārsūtītāja dalībvalsts uzskata par nepilngadīgu, minētā pārsūtītāja dalībvalsts informē uzņēmēju dalībvalsti par šo pieņemumu, un abas dalībvalstis nodrošina, ka visi pasākumi tiek veikti bērna interesēs un saskaņā ar to attiecīgajiem valsts tiesību aktiem.

2. Atkāpjoties no Direktīvas 2008/115/EK 6. panta 1. punkta, dalībvalsts kompetentās iestādes, ja ir izpildīti šā panta 1. punktā minētie nosacījumi, var pieņemt lēmumu nekavējoties pārsūtīt attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo uz to dalībvalsti, no kuras šī persona ir ieradiesies, saskaņā ar XII pielikumā paredzēto procedūru.

3. Trešās valsts valstspiederīgajiem, kas aizturēti pierobežas teritorijās un pārsūtīti saskaņā ar šajā pantā paredzēto procedūru, ir tiesības iesniegt pārsūdzību. Pārsūtīšanas lēmumu pārsūdzības īsteno saskaņā ar pārsūtītājas dalībvalsts tiesību aktiem. Minētajiem trešās valsts valstspiederīgajiem nodrošina efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli saskaņā ar Hartas 47. pantu. Minētajiem trešās valsts valstspiederīgajam pārsūtītāja dalībvalsts sniedz arī rakstisku norādi par kontaktpunktiem, kur var saņemt informāciju par pārstāvjiem, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetenti rīkoties minēto trešās valsts valstspiederīgo vārdā, šo norādi sniedzot valodā, kuru viņi saprot vai kuru ir saprātīgi pieņemt par viņiem saprotamu. Šādai pārsūdzības iesniegšanai nav apturoša spēka.

4. Ja pārsūtītāja dalībvalsts piemēro 2. punktā minēto procedūru, uzņēmējai dalībvalstij ir jāveic visi nepieciešamie pasākumi attiecīgā trešās valsts valstspiederīgā uzņemšanai saskaņā ar XII pielikumā paredzētajām procedūrām. Uzņēmējai dalībvalstij piemēro visus attiecīgos Direktīvas 2008/115/EK noteikumus.

5. Dalībvalstis nosaka praktisko kārtību savās divpusējās sadarbības sistēmās, tostarp, lai parasti izvairītos no šajā pantā minētās procedūras izmantošanas, jo īpaši tajos iekšējo robežu posmos, kuros ir atjaunota vai pagarināta robežkontrolle.

6. Šajā pantā paredzētā procedūra neskar spēkā esošos divpusējos nolīgumus vai vienošanās, kas minēti Direktīvas 2008/115/EK 6. panta 3. punktā.

7. No 2025. gada 11. jūlija un pēc tam katru gadu dalībvalstis iesniedz Komisijai datus, kas reģistrēti saskaņā ar XII pielikuma A daļas 4. punktu.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1348 (2024. gada 14. maijs), ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ Direktīvu 2013/32/ES (OV L, 2024/1348, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1347 (2024. gada 14. maijs) par standartiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo vai bezvalstnieku kvalificēšanu par starptautiskās aizsardzības saņēmējiem, vienotu statusu bēgļiem vai personām, kam ir tiesības uz alternatīvo aizsardzību, un piešķirtās aizsardzības saturu, ar ko groza Padomes Direktīvu 2003/109/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/95/ES (OV L, 2024/1347, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).”;

9) regulas 24. panta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstis likvidē visus šķēršļus netraucētām satiksmes plūsmām autoceļu robežšķērsošanas vietās pie iekšējām robežām, jo īpaši visus ātruma ierobežojumus, ko nepamato vienīgi ceļu satiksmes drošības apsvērumi vai kas nav nepieciešami 23. panta a) punktā minēto tehnoloģiju izmantošanai.”;

10) regulas 25. pantu aizstāj ar šādu:

“25. pants

Vispārējais regulējums robežkontroles pagaidu atjaunošanai vai pagarināšanai pie iekšējām robežām

1. Ja telpā bez iekšējās robežkontroles pastāv nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai dalībvalstī, minētā dalībvalsts izņēmuma kārtā var atjaunot robežkontroli pie visām tās iekšējām robežām vai to konkrētām daļām.

Var uzskatīt, ka nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai jo īpaši rada:

a) teroristu izraisīti incidenti vai apdraudējums un draudi, ko rada smaga organizētā noziedzība;

b) plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas;

c) ārkārtas situācija, ko raksturo pēkšņi notiekoša plaša mēroga neatļauta trešo valstu valstspiederīgo kustība starp dalībvalstīm, kas rada ievērojamu spiedienu uz labi sagatavotu kompetento iestāžu kopējiem resursiem un spējām un kas, visticamāk, varētu apdraudēt telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību, par ko liecina informācijas analīze un visi pieejamie dati, tostarp no attiecīgām Savienības aģentūrām;

d) plaša mēroga vai augsta līmeņa starptautiski notikumi.

2. Visos gadījumos robežkontroli pie iekšējām robežām atjauno tikai kā galēja risinājuma pasākumu. Robežkontroles pagaidu atjaunošanas apjoms un ilgums nepārsniedz to, kas ir absolūti nepieciešams, lai reaģētu uz konstatēto nopietno apdraudējumu.

Robežkontroli var atjaunot vai pagarināt tikai saskaņā ar 25.a un 28. pantu, ja dalībvalsts ir konstatējusi, ka šāds pasākums ir nepieciešams un samērīgs, ņemot vērā 26. panta 1. punktā minētos kritērijus, un, ja šādas kontroles tiek pagarinātas, arī ņemot vērā 26. panta 2. punktā minēto riska novērtējumu. Robežkontroli var atjaunot arī saskaņā ar 29. pantu, ņemot vērā 30. pantā minētos kritērijus.

3. Ja tas pats nopietnais apdraudējums turpinās, robežkontroli pie iekšējām robežām var pagarināt saskaņā ar 25.a vai 29. pantu, vai, ja minētais apdraudējums attiecas uz plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situāciju, saskaņā ar 28. pantu.

Uzskatāms, ka tas pats nopietnais apdraudējums turpinās, ja dalībvalsts sniegtā pamatojuma robežkontroles pagarināšanai pamatā ir tie paši iemesli, kā tie, ar ko pamatoja sākotnējo robežkontroles atjaunošanu.”;

11) regulā iekļauj šādu pantu:

“25.a pants

Procedūra gadījumos, kad nepieciešama rīcība neparedzamu vai paredzamu notikumu dēļ

1. Ja nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai dalībvalstī ir neparedzams un prasa tūlītēju rīcību, dalībvalsts var izņēmuma kārtā nekavējoties atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām.

2. Dalībvalsts vienlaikus ar robežkontroles atjaunošanu saskaņā ar šā panta 1. punktu paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un pārējām dalībvalstīm par robežkontroles atjaunošanu saskaņā ar 27. panta 1. punktu.

3. Ja dalībvalsts atjauno robežkontroli pie iekšējām robežām saskaņā ar 1. punktu, robežkontrole paliek spēkā ne ilgāk kā vienu mēnesi. Ja nopietnais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai turpinās ilgāk nekā minētais laikposms, dalībvalsts var pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām uz turpmākiem laikposmiem, kuru maksimālais ilgums nepārsniedz trīs mēnešus.

4. Ja dalībvalstī ir paredzams nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, dalībvalsts paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un pārējām dalībvalstīm saskaņā ar 27. panta 1. punktu vēlākais četras nedēļas pirms plānotās robežkontroles atjaunošanas vai pēc iespējas drīz, ja apstākļi, kas pamato nepieciešamību atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, kļūst zināmi dalībvalstīm mazāk nekā četras nedēļas pirms plānotās atjaunošanas.

5. Piemērojot šā panta 4. punktu un neskarot 6. punktu, robežkontroli pie iekšējām robežām var atjaunot uz laikposmu līdz sešiem mēnešiem. Ja nopietnais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai turpinās ilgāk, dalībvalsts var pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām uz atjaunojamiem laikposmiem līdz sešiem mēnešiem. Par jebkuru pagarinājumu paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai un pārējām dalībvalstīm saskaņā ar 27. pantu un šā panta 4. punktā minētajos termiņos. Ievērojot šā panta 6. punktu, maksimālais robežkontroles ilgums pie iekšējām robežām nepārsniedz divus gadus.

6. Ja dalībvalsts uzskata, ka pastāv būtiska ārkārtas situācija attiecībā uz pastāvošu nopietnu apdraudējumu, kas pamato pastāvīgu vajadzību veikt robežkontroli pie iekšējām robežām laikposmā, kas pārsniedz šā panta 5. punktā minēto maksimālo laikposmu, tā par savu nodomu pagarināt iekšējo robežkontroli vēl uz papildu laikposmu, kas nepārsniedz sešus mēnešus, paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai un pārējām dalībvalstīm. Minēto paziņojumu sniedz vēlākais četras nedēļas pirms plānotās pagarināšanas, un, ņemot vērā Komisijas atzinumu, kas sniegts, ievērojot 27.a panta 3. punktu, tajā iekļauj riska novērtējumu saskaņā ar 26. panta 2. punktu, kurā:

- a) pamato pastāvīgo apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai;
- b) pamato, ka alternatīvi pasākumi apdraudējuma novēršanai paziņošanas brīdī tiek uzskatīti par neefektīviem vai ir atzīti par neefektīviem;
- c) iepazīstina ar seku mazināšanas pasākumiem, kuri paredzēti kā papildinājums robežkontrolei pie iekšējām robežām;
- d) attiecīgā gadījumā iekļauj izklāstu par līdzekļiem, darbībām, nosacījumiem un grafiku, kas apsvērti nolūkā atcelt robežkontroli pie iekšējām robežām.

Trīs mēnešu laikā pēc pirmajā daļā minētā paziņojuma Komisija sniedz jaunu atzinumu par robežkontroles pie iekšējām robežām pagarināšanas nepieciešamību un samērīgumu. Pēc minētā paziņojuma saņemšanas Komisija pēc savas iniciatīvas var izveidot vai pēc tieši skartās dalībvalsts pieprasījuma uzsāk apspriešanās procesu saskaņā ar 27. a panta 1. punktu.

Ja būtiskā ārkārtas situācijā šajā punktā minētās procedūras rezultātā tiek apstiprināta pastāvīga vajadzība pēc robežkontroles pie iekšējām robežām, bet pirmajā daļā minētais sešu mēnešu papildu laikposms nav pietiekams, lai nodrošinātu efektīvu alternatīvu pasākumu pieejamību pastāvīgā apdraudējuma novēršanai, dalībvalsts var nolemt pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām uz vēl vienu un pēdējo papildu laikposmu, kas nepārsniedz sešus mēnešus, saskaņā ar riska novērtējumu, kā minēts otrajā daļā. Ja dalībvalsts nolemj to darīt, tā nekavējoties paziņo Komisijai par savu nodomu pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām. Komisija nekavējoties pieņem ieteikumu par šāda galīgā pagarinājuma saderību ar Līgumiem, jo īpaši ar nepieciešamības un samērīguma principiem. Minētajā ieteikumā arī norāda, attiecīgā gadījumā kopā ar citām dalībvalstīm, īstenojamos efektīvos kompensējošos pasākumus.”;

12) regulas 26. pantu aizstāj ar šādu:

“26. pants

Kritēriji robežkontroles pagaidu atjaunošanai un pagarināšanai pie iekšējām robežām

1. Lai noteiktu, vai robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām ir nepieciešama un samērīga saskaņā ar 25. panta 2. punktu, dalībvalsts jo īpaši novērtē:

a) robežkontroles atjaunošanas pie iekšējām robežām piemērotību, ņemot vērā konstatētā nopietnā apdraudējumu raksturu un jo īpaši to, vai robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām var adekvāti novērst apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, un vai ar šādu atjaunošanu izvirzītos mērķus nevarētu sasniegt, izmantojot:

i) alternatīvus pasākumus, piemēram, samērīgas pārbaudes, ko veic saistībā ar pārbaudēm iekšzemē, kā minēts 23. panta a) punktā;

ii) procedūru, kas paredzēta 23.a pantā;

iii) citus policijas sadarbības veidus, kā paredzēts Savienības tiesību aktos;

iv) kopīgus pasākumus attiecībā uz pagaidu ierobežojumiem ceļošanai uz dalībvalstīm, kā minēts 21.a panta 2. punktā;

b) šāda pasākuma iespējamo ietekmi uz:

i) personu pārvietošanos telpā bez iekšējās robežkontroles; un

ii) pārrobežu reģionu darbību, ņemot vērā to spēcīgās sociālās un ekonomiskās saites.

2. Ja robežkontrole pie iekšējām robežām ir bijusi spēkā sešus mēnešus saskaņā ar 25.a panta 5. punktu, attiecīgā dalībvalsts veic riska novērtējumu, kurā papildus 27. panta 2. un 3. punktā ietvertajiem elementiem iekļauj arī šā panta 1. punktā noteikto kritēriju atkārtotu novērtējumu.

3. Ja robežkontrole pie iekšējām robežām ir atjaunota vai pagarināta, attiecīgās dalībvalstis nodrošina, ka to papildina atbilstoši pasākumi ietekmes, ko robežkontroles atjaunošana rada uz personām un preču pārvadājumiem, mazināšanai, īpašu uzmanību pievēršot spēcīgajām sociālajām un ekonomiskajām saitēm, kas pastāv starp pārrobežu reģioniem, un personām, kuras veic būtisku ceļojumu.”;

13) regulas 27. pantu aizstāj ar šādu:

“27. pants

Paziņojums par robežkontroles pagaidu atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām un riska novērtējums

1. Dalībvalstu paziņojumos par robežkontroles atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām ietver šādu informāciju:

a) atjaunošanas vai pagarināšanas iemeslus, tostarp visus attiecīgos datus, kas sīki atspoguļo notikumus, kuri rada nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai;

b) ierosinātās atjaunošanas vai pagarināšanas apjomu, precizējot, kurā robežkontroles pie iekšējām robežām daļā vai daļās tā jāatjauno vai jāpagarina;

- c) oficiālo robežšķērsošanas vietu nosaukumus;
- d) plānotās atjaunošanas vai pagarināšanas ieviešanas dienu un ilgumu;
- e) nepieciešamības un samērīguma novērtējumu, kas minēts 26. panta 1. punktā un pagarinājuma gadījumā – 26. panta 2. punktā;
- f) attiecīgos gadījumos – pasākumus, kas jāveic citām dalībvalstīm.

Paziņojumu var iesniegt kopīgi arī divas vai vairāk dalībvalstis.

Dalībvalstis paziņojumu iesniedz, izmantojot veidni, ko izstrādājusi Komisija, ievērojot 6. punktu.

2. Ja robežkontrolē tiek veikta sešus mēnešus saskaņā ar 25.a panta 5. punktu, visos turpmākajos paziņojumos par šādas kontroles pagarināšanu iekļauj riska novērtējumu. Riska novērtējumā jāatspoguļo nopietnā apdraudējuma mērogs un paredzamā attīstība, jo īpaši tas, cik ilgi ir sagaidāms, ka nopietnais apdraudējums pastāvēs, un kurus iekšējo robežu posmus tas var skart, kā arī koordinēšanas pasākumi ar citām dalībvalstīm, kuras skar vai varētu skart robežkontrolē pie iekšējām robežām.

3. Ja dalībvalstis atjauno vai pagarina robežkontroli tādas situācijas dēļ, kas minēta 25. panta 1. punkta c) apakšpunktā, šā panta 1. punkta e) apakšpunktā noteiktajā novērtējumā iekļauj arī riska novērtējumu un informāciju par pēkšņajām plaša mēroga neatļautajām kustībām, tostarp visu informāciju, kas iegūta no attiecīgajām Savienības aģentūrām saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām un datu analīzi no attiecīgajām informācijas sistēmām.

4. Attiecīgā dalībvalsts pēc pieprasījuma sniedz Komisijai jebkādu papildu informāciju, tostarp par koordinēšanas pasākumiem ar dalībvalstīm, kuras skar plānotā robežkontroles pagarināšana pie iekšējām robežām, kā arī papildu informāciju, kas nepieciešama 23. un 23.a pantā minēto pasākumu iespējamā izmantojuma novērtēšanai.

5. Dalībvalstīm nav jāsniedz visa šā panta 1. līdz 4. punktā minētā informācija gadījumos, kad to pamato ar sabiedrības drošības apsvērumiem, ņemot vērā notiekošo izmeklēšanu konfidencialitāti. Dalībvalstis, kas iesniedz paziņojumu saskaņā ar 1. vai 2. punktu, vajadzības gadījumā un saskaņā ar valsts tiesību aktiem var nolemt, ka visa vai daļa no paziņotās informācijas ir klasificēta, jo īpaši riska novērtējumi. Šāda klasifikācijas noteikšana neliedz citām dalībvalstīm, kuras skar robežkontroles pagaidu atjaunošana pie iekšējām robežām, piekļūt informācijai, izmantojot atbilstošus un drošus kanālus. Šāda klasifikācijas noteikšana neliedz dalībvalstīm darīt informāciju pieejamu Eiropas Parlamentam. Informācijas dokumentu, ko saskaņā ar šo pantu nosūta Eiropas Parlamentam, nosūtīšana un apstrāde neietver 2. punktā minētos riska novērtējumus un ievēro noteikumus par klasificētas informācijas nosūtīšanu un apstrādi.

6. Komisija pieņem īstenošanas aktu, lai izstrādātu šā panta 1. punkta trešajā daļā minēto veidni, un veidni dara pieejamu tiešsaistē. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 38. panta 2. punktā.”;

14) iekļauj šādu pantu:

“27.a pants

Apspriešanās ar dalībvalstīm un Komisijas atzinums

1. Pēc paziņojumu, kas iesniegti saskaņā ar 27. panta 1. punktu, saņemšanas Komisija pēc savas iniciatīvas var izveidot vai pēc tādas dalībvalsts pieprasījuma, kuru tieši skar robežkontrolē pie iekšējām robežām, nosaka apspriešanās procedūru, kas ietver kopīgas sanāksmes starp dalībvalsti, kura plāno atjaunot vai pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām, un pārējām dalībvalstīm, it īpaši tām, kuras tieši skar šādi pasākumi, kā arī attiecīgajām Savienības aģentūrām.

Apspriešanās mērķis ir jo īpaši pārbaudīt konstatēto apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, plānotās robežkontroles pie iekšējām robežām atjaunošanas nepieciešamību un proporcionālītāti, ņemot vērā alternatīvo pasākumu piemērotību, un, ja robežkontrole ir jau atjaunota, tās ietekmi, kā arī veidus, kā nodrošināt dalībvalstu savstarpējo sadarbību saistībā ar robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām.

Dalībvalsts, kas plāno atjaunot vai pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām, pieņemot lēmumu par to, vai atjaunot vai pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām, un veicot robežkontroli pie iekšējām robežām, ņem vērā šādas apspriešanās rezultātus.

2. Pēc paziņojumu saistībā ar robežkontroles atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām saņemšanas Komisija, neskarot LESD 72. pantu, sniedz atzinumu vai jebkura dalībvalsts var sniegt atzinumu, ja, pamatojoties uz attiecīgā gadījumā paziņojumā un riska novērtējumā ietverto informāciju vai jebkādu papildu informāciju, tām ir bažas par plānotās robežkontroles pie iekšējām robežām atjaunošanas vai pagarināšanas nepieciešamību vai samērīgumu.

3. Pēc tam, kad ir saņemti paziņojumi, kas iesniegti saistībā ar robežkontroles pagarināšanu pie iekšējām robežām saskaņā ar 25.a panta 4. punktu, kā rezultātā robežkontrole pie iekšējām robežām turpinās kopumā 12 mēnešus, Komisija sniedz atzinumu par šādas robežkontroles nepieciešamību un proporcionālītāti.

Komisijas atzinumā iekļauj vismaz:

- a) novērtējumu par to, vai robežkontroles atjaunošana vai pagarināšana pie iekšējām robežām atbilst nepieciešamības un proporcionālītātes principiem;
- b) novērtējumu par to, vai ir pietiekami izpētīti alternatīvi pasākumi, lai novērstu nopietno apdraudējumu.

Ja tiek novērtēta robežkontroles atjaunošana pie iekšējām robežām un tiek uzskatīts, ka tajā ir ievēroti nepieciešamības un proporcionālītātes principi, atzinumā attiecīgā gadījumā iekļauj ieteikumus par dalībvalstu sadarbības uzlabošanu, lai ierobežotu robežkontroles pie iekšējām robežām ietekmi un palīdzētu mazināt pastāvošo apdraudējumu.

4. Ja tiek sniegts 2. vai 3. punktā minētais atzinums, Komisija saskaņā ar 1. punktu nosaka apspriešanās procedūru atzinuma apspriešanai ar dalībvalstīm.”;

15) regulas 28. pantu aizstāj ar šādu:

“28. pants

Īpašs mehānisms, ja plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija apdraud telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību

1. Ja Komisija konstatē, ka ir radusies tāda plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija, kas skar vairākas dalībvalstis, apdraudot telpas bez iekšējās robežkontroles vispārējo darbību, tā var iesniegt priekšlikumu Padomei pieņemt īstenošanas lēmumu, ar ko atļauj dalībvalstīm atjaunot robežkontroli, tostarp jebkādu atbilstīgus seku mazināšanas pasākumus, kas jāievieš valsts un Savienības līmenī, ja 21.a un 23. pantā minētie pieejamie pasākumi nav pietiekami plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas novēršanai. Dalībvalstis var pieprasīt Komisijai iesniegt šādu priekšlikumu Padomei.

2. Padomes īstenošanas lēmums, kas minēts 1. punktā, attiecas uz laikposmu līdz sešiem mēnešiem, un pēc Komisijas priekšlikuma to var atjaunot uz turpmākiem laikposmiem līdz sešiem mēnešiem, kamēr pastāv plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija, ņemot vērā 4. punktā minēto pārskatīšanu.

3. Ja dalībvalstis atjauno vai pagarina robežkontroli 1. punktā minētās plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas dēļ, minētā robežkontrole no 1. punktā minētā Padomes īstenošanas lēmuma spēkā stāšanās brīža pamatojas uz minēto lēmumu.

4. Komisija regulāri pārskata konstatētās plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas attīstību, kā minēts 1. punktā, kā arī to pasākumu ietekmi, kas pieņemti saskaņā ar minētajā punktā norādīto Padomes īstenošanas lēmumu, lai novērtētu, vai minētie pasākumi joprojām ir pamatoti, un, ja tā nav, lai ierosinātu robežkontroles atcelšanu pie iekšējām robežām, cik drīz vien iespējams.

5. Dalībvalstis nekavējoties paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai, kā arī pārējām dalībvalstīm par robežkontroles atjaunošanu saskaņā ar 1. punktā minēto lēmumu.

6. Dalībvalstis var veikt citus pasākumus, kā minēts 23. pantā, lai ierobežotu robežkontroles pie iekšējām robežām darbības jomu. Komisija minētos pasākumus ņem vērā šā panta 4. punktā minētajā pārskatīšanā.”;

16) regulas 33. pantu aizstāj ar šādu:

“33. pants

Ziņojums par robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām

1. Četrās nedēļās pēc robežkontroles atcelšanas pie iekšējām robežām dalībvalstis, kuras veikušas robežkontroli pie iekšējām robežām, iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai ziņojumu par robežkontroles atjaunošanu un attiecīgā gadījumā par iekšējās robežkontroles pagarināšanu.

2. Neskarot 1. punktu, gadījumos, kad robežkontrole tiek pagarināta, kā paredzēts 25.a panta 5. punktā, attiecīgā dalībvalsts sniedz ziņojumu, beidzoties 12 mēnešu termiņam, un tad pēc 12 mēnešiem, ja robežkontrole tiek saglabāta izņēmuma kārtā.

3. Ziņojumā īpaši izklāsta sākotnējo un turpmāko novērtējumu par robežkontroles nepieciešamību un samērīgumu, 26. pantā minēto kritēriju izpildi, pārbaužu norisi, praktisko sadarbību ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm un no tā izrietošo ietekmi uz personu brīvu pārvietošanos, jo īpaši pārrobežu reģionos, robežkontroles atjaunošanas pie iekšējām robežām efektivitāti, tostarp *ex post* novērtējumu par robežkontroles atjaunošanas nepieciešamību un samērīgumu.

4. Komisija pieņem īstenošanas aktu, lai noteiktu šāda ziņojuma vienotu formātu, un dara to pieejamu tiešsaistē. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 38. panta 2. punktā.

5. Komisija var sniegt atzinumu par minēto *ex post* novērtējumu par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie vienas vai vairākām iekšējām robežām vai to daļām.

6. Vismaz reizi gadā Komisija ziņo kopīgi Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā darbojas telpa bez iekšējās robežkontroles (“ziņojums par stāvokli Šengenas zonā”). Komisija ziņojumu par stāvokli Šengenas zonā var arī apspriest atsevišķi ar Eiropas Parlamentu un Padomi. Ziņojumā iekļauj sarakstu ar visiem lēmumiem atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, kuri pieņemti attiecīgā gada laikā, kā arī Komisijas veiktajiem pasākumiem attiecībā uz atjaunoto robežkontroli pie iekšējām robežām. Ziņojumā īpašu uzmanību pievērš tādai robežkontrolei, kas ir bijusi spēkā ilgāk nekā 12 mēnešus. Tajā iekļauj arī novērtējumu par robežkontroles atjaunošanas un pagarināšanas nepieciešamību un samērīgumu laikposmā, uz kuru attiecas minētais ziņojums, kā arī informāciju par tendencēm telpā bez iekšējās robežkontroles attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo neatļautu kustību, ņemot vērā pieejamo informāciju no attiecīgajām Savienības aģentūrām un datu analīzi no attiecīgajām informācijas sistēmām.”;

17) regulas 36. pantu aizstāj ar šādu:

“36. pants

Grozījumi pielikumos

1. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu attiecībā uz grozījumiem III, IV un VIII pielikumā.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu, lai papildinātu šo regulu, tās XI pielikuma B daļā pievienojot tādu personu kategorijas, kuras veic būtisku ceļojumu.

3. Ja tas nepieciešams nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, pienācīgi pamatotos gadījumos attiecībā uz plaša mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijas raksturu 37.a pantā paredzēto procedūru piemēro deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar šā panta 2. punktu.”;

18) iekļauj šādu pantu:

“37.a pants

Steidzamības procedūra

1. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar šo pantu, stājas spēkā nekavējoties, un to piemēro, kamēr nav izteikti nekādi iebildumi atbilstīgi 2. punktam. Paziņojot deleģēto aktu Eiropas Parlamentam un Padomei, izklāsta iemeslus, kādēļ izmanto steidzamības procedūru.

2. Eiropas Parlaments vai Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu saskaņā ar 37. panta 5. punktā minēto procedūru. Šādā gadījumā Komisija atceļ aktu nekavējoties pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes paziņojuma par lēmumu izteikt iebildumus.”;

19) regulas 39. panta 1. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“h) tos apgabalus, kas tiek uzskatīti par pārrobežu reģioniem, un visas attiecīgās izmaiņas.”;

20) iekļauj šādu pantu:

“42.b pants

Pārrobežu reģionu paziņošana

Vēlākais līdz 2025. gada 11. janvārim visas dalībvalstis, kurām ir kopējas iekšējās robežas, ciešā sadarbībā nosaka tos savas teritorijas apgabalus, ko uzskata par pārrobežu reģioniem, ņemot vērā to spēcīgās sociālās un ekonomiskās saites, un par to paziņo Komisijai.

Dalībvalstis arī informē Komisiju par visām attiecīgajām izmaiņām.”;

21) šīs regulas pielikumā izklāstīto tekstu pievieno kā Regulas (ES) 2016/399 XI un XII pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Briselē, 2024. gada 13. jūnijā

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētāja

R. METSOLA

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

M. MICHEL

PIELIKUMS

"XI PIELIKUMS

BŪTISKS CEĻOJUMS

A daļa

Personu kategorijas, kas minētas 21.a panta 4. punktā:

- 1) veselības aprūpes speciālisti, pētnieki veselības jomā un veco ļaužu aprūpes speciālisti;
- 2) pārrobežu darbinieki;
- 3) transporta nozares darbinieki;
- 4) diplomāti, starptautisko organizāciju darbinieki un starptautisko organizāciju uzaicinātie cilvēki, kuru fiziska klātbūtne ir nepieciešama minēto organizāciju pilnvērtīgam darbam, militārais personāls un humānās palīdzības darbinieki, un civilās aizsardzības personāls, kas īsteno savas funkcijas;
- 5) tranzīta pasažieri;
- 6) pasažieri, kas ceļo svarīgu ģimenes iemeslu dēļ;
- 7) jūrnieki;
- 8) personas, kurām nepieciešama starptautiska aizsardzība vai kurām nepieciešams iebraukt citu humānu iemeslu dēļ.

B daļa

Personu kategorijas, kas minētas 21.a panta 5. punktā:

- 1) bērni pirmsskolas izglītībā un aprūpē un skolēni, kas mācās kaimiņvalstī, un viņus pavadošie aizbildņi, un kas šķērso robežu, lai saņemtu šādu izglītību, kā arī studenti vai personas, kas ceļo izglītības nolūkos;
- 2) sezonas darba veicēji, tostarp pārtikas ražošanas darbinieki;
- 3) personas, kas ceļo pārliecinošu dzīvnieku aprūpes iemeslu dēļ vai atsevišķos gadījumos lauksaimniecībai un mežsaimniecībai nepieciešamu pasākumu dēļ;
- 4) augsti kvalificēti darbinieki, kā arī galvenie un zinātniskie darbinieki, kuru nodarbināšana ir nepieciešama no ekonomikas, sabiedrības un drošības viedokļa un kuru darbu nevar atlikt uz vēlāku laiku vai veikt ārvalstīs;
- 5) aizsardzības, sabiedriskās kārtības, sabiedrības veselības un valsts drošības iestāžu darbinieki, t. i., policijas, robežpolicijas, imigrācijas, sabiedrības veselības civilās aizsardzības departamentu u. c. darbinieki vai tiesībaizsardzības iestāžu pārstāvji, ja ceļojums ir saistīts ar dienesta pienākumu izpildi, tostarp personāls, kas atbild par kritiskās infrastruktūras ekspluatāciju un uzturēšanu;
- 6) zvejnieki un personas, kas veic darbu vai sniedz pakalpojumus uz kuģiem vai atkrastes ieguves un urbšanas platformām, pamatojoties uz darba attiecībām, kas nav jūrniecības nozares darba līgums;
- 7) personas, kas ieceļo dalībvalstī, lai saņemtu būtiskus medicīniskus pakalpojumus, tostarp personas, kas atrodas neatliekamās palīdzības transportlīdzekļos;
- 8) personas ar būtisku ceļošanas iemeslu – laulātie (precējušies, partneri reģistrētās partnerattiecībās, kopdzīves partneri) un bērni, tostarp trešās valsts valstspiederīgie, kas ceļo ģimenes atkalapvienošanās nolūkā;
- 9) trešās valsts valstspiederīgie, kas ceļo, lai ierastos tiesu iestādēs saskaņā ar pavēsti;
- 10) personas, kurām ir Starptautiskās Žurnālistu federācijas izdota starptautiskā preses karte;
- 11) aprūpējamas personas, kas ceļo pie saviem aprūpētājiem.

XII PIELIKUMS

A daļa

Iekšējās pierobežas teritorijās aizturēto personu pārsūtīšanas kārtība

1. Pārsūtīšanas lēmumus saskaņā ar 23.a panta 2. punktu izdod, izmantojot šā pielikuma B daļā iekļauto standartveidlapu, ko aizpilda kompetentā valsts iestāde. Tie stājas spēkā nekavējoties.
2. Aizpildīto standartveidlapu nodod attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam, kas, parakstot veidlapu, apliecina, ka ir saņēmis pārsūtīšanas lēmumu, un viņam izsniedz parakstītās veidlapas eksemplāru.
Ja trešās valsts valstspiederīgais atsakās parakstīt standartveidlapu, kompetentās iestāde to atzīmē veidlapas iedaļā "piezīmes".
3. Valsts iestādes, kas izdod pārsūtīšanas lēmumu, ieraksta datus šā pielikuma B daļā iekļautajā standartveidlapā.
4. Valsts iestādes, kas izdod pārsūtīšanas lēmumu, katru gadu informē Komisiju par personu skaitu, kas pārsūtītas uz citām dalībvalstīm, norādot dalībvalsti(-is), uz kuru(-ām) personas tika pārsūtītas, iemeslus, kas ļāva konstatēt, ka šīm personām nebija tiesību uzturēties dalībvalstī, un, ja iespējams, aizturēto trešās valsts valstspiederīgo valstspiederību.
5. Trešās valsts valstspiederīgajiem, kas aizturēti pierobežas teritorijās un pārsūtīti saskaņā ar šo procedūru, ir tiesības iesniegt pārsūdzību. Pārsūtīšanas lēmumu pārsūdzības īsteno saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Trešās valsts valstspiederīgajiem nodrošina efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekli saskaņā ar Hartas 47. pantu. Trešās valsts valstspiederīgajam izsniedz arī rakstisku norādi par kontaktpunktiem, kur var saņemt informāciju par pārstāvjiem, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetenti pārstāvēt trešās valsts valstspiederīgo valodā, kuru viņš saprot vai kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu. Šādai pārsūdzības iesniegšanai nav apturoša spēka.
6. Kompetentās valsts iestādes nodrošina, ka trešās valsts valstspiederīgais, uz kuru attiecas pārsūtīšanas lēmums, tiek pārsūtīts divpusējās sadarbības ietvaros, kā minēts 23.a panta 1. punkta a) apakšpunktā, uz uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm. Pārsūtīšana notiek nekavējoties un vēlākais 24 stundu laikā. Pēc tam pārsūtīšanas procedūra nevar notikt un attiecīgā gadījumā piemēro Direktīvas 2008/115/EK attiecīgos noteikumus. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentās valsts iestādes šajā nolūkā sadarbojas ar pārsūtītājas dalībvalsts kompetentajām valsts iestādēm.

B daļa

Standartveidlapa iekšējās pierobežas teritorijās aizturēto personu pārsūtīšanai

Valsts nosaukums

Valsts logotips (iestādes nosaukums)

PĀRSŪTĪŠANAS PROCEDŪRA IEKŠĒJĀS PIEROBEŽAS TERITORIJĀS

(Datums) _____ (plkst.) _____ vietā (norāda tuvumā esošās iekšējās robežas veidu vai citu būtisku informāciju, kas saistīta ar aizturēšanu saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantu) _____

Pie manis, šo dokumentu parakstījušā pilnvarotā darbinieka _____, ir ieradies(-usies):

Personas dati (ja ir pieejami)

Uzvārds _____ Vārds _____

Dzimšanas datums _____ Dzimšanas vieta _____ Dzimums _____

Valstspiederība _____ Pastāvīgi dzīvo _____

Personu apliecinoša dokumenta veids _____ numurs _____

Izdots _____ izdošanas datums _____

Vīzas numurs, ja tāda ir _____ kategorija _____ izdevējstāde _____

Derīga no _____ līdz _____

Uz _____ dienu periodu: _____

Kas ieradies(-usies) no _____ ar _____ (norādot izmantoto transportlīdzekli, piem., reisa numuru), ar šo viņš(viņa) ir informēts(-a), ka viņš/viņa tiks pārsūtīts(-a) uz _____ saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 23.a pantu:

Iemesli, kas pamato konstatējumu, ka personai nav tiesību uzturēties dalībvalstī:

Piezīmes

Attiecīgā persona atteicās parakstīt veidlapu.

Attiecīgā persona _____ Atbildīgās iestādes _____

Attiecīgā persona var pārsūdzēt pārsūtīšanu saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Attiecīgā persona saņem šā dokumenta eksemplāru (katrai valstij jānorāda atsauces uz tās tiesību aktiem un procedūru, kas attiecas uz pārsūdzēšanas tiesībām, kā arī jānorāda kontaktpunkti, kur var saņemt informāciju par pārstāvjiem, kas ir kompetenti rīkoties trešās valsts valstspiederīgā vārdā)."
